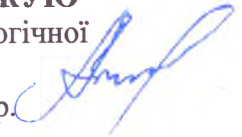

Міністерство освіти і науки України Харківський національний
університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра прикладної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
роботи
“ 03 ” 09 2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
Психологія

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 соціальні і поведінкові науки

Спеціальність: економіка 051
облік і оподаткування 071

Освітня програма: Бізнес-аналітика та міжнародна статистика
Облік і оподаткування

Вид дисципліни: 1к: за вибором

Факультет економічний

2018/2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету психології
26 червня 2018 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Кряж Ірина Володимирівна, д.психол.н., доц.,
завідувач кафедри прикладної психології

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної психології

Протокол від 25 червня 2018 року, № 17

Завідувач кафедри І.В. Кряж

Програму погоджено методичною комісією факультету психології

Протокол від 25.06.2018 року, № 9

Голова методичної комісії Ю.А. Гімаєва

Програму погоджено методичною комісією економічного факультету

Протокол від “21” червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії економічного факультету

 В.А.Євтушенко

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальностей «Економіка» та «Облік і оподаткування»

3

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - підвищення рівня психологічної компетентності майбутніх фахівців; сприяння їх особистісному зростанню; формування інтелектуальної мобільності і динамічної психологічної адаптації, зокрема навичок регулювання власного психологічного стану, міжособистісних, ділових та сімейних взаємовідносин.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни - формування уявлення про предмет, структуру, методологію психологічної науки; отримання знань про основні тенденції розвитку психології, її історичного становлення, основних сучасних напрямків і концепцій, зокрема вітчизняної психолого-педагогічної думки.

1.3. Кількість кредитів 6

1.4. Загальна кількість годин 180

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
1-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота, у тому числі	
116 год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія» студент повинен знати:

- основні категорії та поняття дисципліни;
- основний зміст усіх розділів курсу;
- психологічні механізми взаємодії людини з природним і соціальним середовищем, опанувати закономірності ефективної комунікації, що дозволяє виконувати поставлені задачі найбільш гуманним та економічним шляхом;
- усвідомити гуманістичну природу психологічного знання;

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія» студент повинен вміти:

- аналізувати основні процеси та явища внутрішнього світу людини;
- будувати універсальну мікромоделю соціальної взаємодії у процесі суспільної діяльності та особистого життя;

- визначати засоби оптимізації і здійснювати саморегуляцію в процесі соціальної взаємодії.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Об'єкт, предмет і методи психології.

Людина і її внутрішній світ як об'єкт психологічної науки. Психіка як предмет науки психологія. Методи психології та її основні категорії (відображення, психіка, свідомість).

Тема 2. Історія становлення і головні напрямки психологічного знання.

Розвиток психології з найдавніших часів і до середини 19 століття. Передумови розвитку психології як самостійної науки. Свідомість як предмет психологічної науки в кінці 19 століття. Криза психології. Розвиток психології в 20 столітті. Основні положення психоаналізу. Психологія як наука про поведінку. Основні положення гештальтпсихології. Культурно-історична теорія Л. С. Виготського. Гуманістична психологія. Когнітивна психологія.

Тема 3. Пізнавальні процеси.

Сенсорно-перцептивні процеси. Властивості сприйняття. Розвиток сприйняття в онтогенезі. Властивості і види уваги. Види пам'яті. Теорії пам'яті. Види і теорії мислення. Творче мислення. Мислення і мова. Уява, його види.

Тема 4. Емоційно-вольові процеси.

Види емоцій. Теорії емоцій. Розвиток емоційної регуляції в дитячому віці. Психологічні теорії мотивації. Розвиток довільності поведінки.

Тема 5. Психологія індивідуальних розбіжностей.

Темперамент, теорії темпераменту. Типологічні властивості нервової системи. Характер і темперамент. Типи акцентуацій у підлітків. Здібності: загальні та спеціальні. Здібності і задатки.

Тема 6. Особистість

Поняття особистості в психології. Особистість, індивід, індивідуальність. Особистість як суб'єкт життєдіяльності. Теорії особистості. Вікова стійкість особистісних якостей.

Тема 7. Вікова періодизація розвитку особистості.

Формування і розвиток особистості в онтогенезі. Критерії періодизації психічного розвитку. Поняття вікової кризи. Л.С.Виготський про соціальну ситуацію розвитку. Епігенетична теорія Е.Еріксона. Періодизація психічного розвитку Д.Б.Ельконіна.

Тема 8. Особистість та міжособистісні відносини.

Механізми соціалізації особистості. Поняття, структура і методи вивчення малих груп. Групова динаміка. Міжособистісні відносини в групах і колективах. Поняття спілкування, його функції. Конфлікт. його види. Стратегії поведінки у конфлікті.

Тема 9. Здоров'я і психологічна саморегуляція

Здоров'я людини. Поняття психічного здоров'я. Принципи і механізми саморегуляції психічного стану. Методики і техніки психологічної саморегуляції.

3. Структура навчальної дисципліни

5

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Об'єкт, предмет і методи психології	14	2	4			8						
Тема 2. Історія становлення	14	4	2			8						
Тема 3. Пізнавальні процеси	26	6	6			14						
Тема 4. Емоційно-вольові процеси	20	4	4			12						
Тема 5. Психологія індивідуальних розбіжностей	20	4	4			12						
Тема 6. Особистість	22	4	4			14						
Тема 7. Вікова періодизація психічного розвитку	14	2	2			10						
Тема 8. Особистість та міжособистісні відносини	20	4	4			14						
Тема 9. Здоров'я і психологічна саморегуляція	12	2	2			8						
<i>Усього годин</i>	180	32	32			116						

4. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи психології	4
2	Історія становлення і головні напрямки психологічного знання	2
3	Пізнавальні процеси	6
4	Емоційно-вольові процеси	4
5	Психологія індивідуальних розбіжностей	4
6	Соціально-психологічна характеристика особистості	4
7	Вікові кризи особистісного розвитку	2
8	Особистість та міжособистісні відносини	4
9	Здоров'я і психологічна саморегуляція	2
	Разом	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Робота з літературними джерелами (за списком літератури: 2, 4, 5)	72
2.	Підготовка до контрольної роботи	20
3.	Підготовка до заліку	24
	Разом	116

6. Індивідуальні завдання

7. Методи контролю

Методами контролю в курсі є поточний контроль та залік.

Поточний контроль – проводиться викладачем на практичних аудиторних заняттях, а також під час контрольної роботи. Завданнями поточного контролю є перевірка рівня підготовки студентів до сприйняття та обговорення теоретичного матеріалу з курсу, до виконання практичної роботи, заохочення навчальної активності студентів. Основною метою поточного контролю є забезпечення зворотнього зв'язку між викладачем та студентами у процесі навчання, управління навчальною мотивацією студентів.

Залік відбиває засвоєння студентом матеріалів курсу за всіма темами.

Критерії оцінювання навчальних здобутків студентів

Робота на практичних заняттях оцінюється:

від 1 до 2 балів – на заняттях за темою 1,

від 1 (присутність на занятті з епізодичними висловлюваннями) до 4 (якісне виконання завдань та активна змістовна участь в обговоренні питань) балів – на заняттях за темами 2 та 3,

від 1 (присутність на занятті з епізодичними висловлюваннями) до 3 (якісне виконання завдань та активна змістовна участь в обговоренні питань) балів – на заняттях за темами 4-9.

Контрольні тестові завдання містять 7 закритих (оцінюються в 1 бал) та одне структуроване відкрите питання (оцінка від 0 до 3 балів залежно від ступені розкриття проблеми).

Залікові тестові завдання містять закриті питання (18) та структуровані відкриті питання (4). Залежно від складності питання, максимальна оцінка за відповідь на відкрите питання складає від 4 до 6 балів. Оцінка за вірну відповідь на закриті питання – 1 бал.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9					
4	4	2	6	6	6	3	6	3		10	60	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 - 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	

50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література 11. Рекомендована література Базова

1. Виновславська О.В. Психологія: навч. посіб. — К: Фірма ІНКОС, 2009. — 390 с.
2. Дружинин В.Н. Психология. Учебник для экономических вузов. СПб., 2002.- 672 с.
3. Психология. Учебник для гуманитарных вузов / Под общ. ред. В. Н. Дружинина. — СПб.: Питер, 2001. — 656 с
4. Джелалі В. О. Психологія вирішення конфліктів : навч. посібник / В. О. Джелалі. — Харків-Київ : Р.И.Ф., 2006. — 320 с.
5. Киричук О. В. Основи психології : підручник / О. В. Киричук, В. А. Роменець. — К. : Либідь, 2002. — 632 с.
6. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. — К., 1995
7. Майерс Д. Психология. — 2-е изд. — Пер. с англ.— Минск: Попурри, 2006. — 848 с.

Допоміжна

8. 1. Ананьев Б. Г. О проблемах современного человекознания/Ананьев Б. Г. — СПб.: Питер, 2001.
9. Гиппенрейтер Ю. Б. Введение в общую психологию [курс лекций]/ Гиппенрейтер Ю. Б. — М.: ЧеРо; Юрайт, 2001.
10. Годфруа Ж. Что такое психология: в 2-х т / Ж. Годфруа. — М. : Мир, 1992. 376 с.
11. Квинн В. Прикладная психология /Квинн В. — СПб.: Питер, 2000.
12. Немов Р. С. Психология: учебник для студентов высш. пед. учебн. заведений : в 3 кн. — М. : ВЛАДОС, 2001.
13. Пиз А. Язык телодвижений: Как читать мысли других по их жестам / А. Пиз. — СПб. : Изд. дом "Рутенберг", 2000. — 272 с.
14. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии /Рубинштейн С. Л. — СПб.: Питер, 2001.
15. Хозиев В. Б. Сборник задач по психологии /Хозиев В. Б. — М.: МПСИ; Воронеж : НПО „МОДЭК”, 2000.
16. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія: курс лекцій / Цигульська Т. Ф. — К.: Наукова думка, 2000.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. <http://psylib.ukrweb.net/books/index.htm>
3. <http://psylib.ukrweb.net/links/index.htm>
4. <http://www.psynavigator.ru/books.php>
5. http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol/ Index.php
http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol/ Index.php?option=com_content&task=view&id=2382&Itemid=800

Орієнтовні питання до семестрового контролю

1. Психологія як наука, її предмет
2. Різниця між науковою та побутовою/життєвою психологією.
3. Основні етапи історичного розвитку психології.
4. Методи психології.
5. Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві та раціональні форми
6. Відчуття як психічний пізнавальний процес. Класифікація відчуттів та їх властивості.
7. Сприйняття, його види та властивості.
8. Увага як форма психічної діяльності людини. Різновиди уваги.

9. Пам'ять як психічний процес. Види і процеси пам'яті.
10. Уява, її види.
11. Воля як психічний процес. Основні функції волі. Вольові якості особистості.
12. Психічні стани. Емоції та почуття.
13. Поняття про особистість. Співвідношення між поняттями "людина", "індивід", "особистість", "індивідуальність".
14. Психологічні концепції особистості
15. Структура особистості
16. Розвиток особистості.
17. Темперамент. Типи темпераментів та їх характеристика.
18. Темперамент та характер.
19. Акцентуація особистості. Характеристика різних типів акцентуації.
20. Мотивація як прояв потреб особистості.
21. Емоції як безпосереднє відображення життєвого змісту явищ і ситуацій.
22. Свідомість і самосвідомість особистості.
23. Я-концепція особистості.
24. Самооцінка особистості
25. Соціалізація особистості. Механізми соціалізації.
26. Роль спілкування в психічному розвитку людини.
27. Техніка і засоби спілкування.
28. Способи подолання стресу. Зміна способу життя, який веде до хвороб.
29. Психологічне здоров'я та психологічне благополуччя особистості.

Зразок тестових завдань

<p>Серед запропонованого переліку виберіть лише процеси пам'яті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) рухова, образна, емоційна 2) запам'ятовування, збереження, відтворення, забування 3) запам'ятовування, пригадування, словесно-логічний процес; 4) запам'ятовування, відтворення, мимовільність, довільність
<p>Як самостійна наука психологія оформилася у:</p> <ol style="list-style-type: none"> А) античному періоді Б) Новий час В) 19 сторіччі Г) 20 сторіччі
<p>Довільна увага - це ...</p> <ol style="list-style-type: none"> а) несвідоме зосередження, яке виникає незалежно від свідомих цілей особистості; б) зосередження на внутрішніх, суб'єктивних станах та індивідуальних особливостях психічної діяльності особистості; в) свідомо спрямоване зосередження особистості на предметах та явищах навколишньої діяльності, на внутрішній психічній діяльності.
<p>Сильне короткочасне збудження, що виникає раптово, оволодіває людиною так сильно, що вона втрачає здатність контролювати свої дії та вчинки - це ...</p> <ol style="list-style-type: none"> а) стрес; б) афект; в) фрустрація.
<p>За терміном запам'ятовування та збереження інформації виділяють:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) довільну та мимовільну пам'ять; б) короткочасну, довготривалу, оперативну пам'ять; в) образну, словесно-логічну, рухову, емоційну.
<p>Дослідження показують, що, якщо при запам'ятовуванні розробляється план-схема навчального матеріалу, через 5 днів забувається 25%, якщо план не розробляється - забувається 43% інформації. Поясніть цю закономірність. Який практичний висновок може бути зроблений з результатів дослідження?</p>